

FÖRGÄT MIG EJ

Är gravstenen det sista visitkortet?
Några rader med allvarlig eftertanke.

En av livets många tillfälligheter har efter femtio långa år och hundratals mils avstånd gett Oskar möjlighet att stanna till en stund vid barndomens kyrka.

Han står bara några steg från den vackra kyrkgrinden som fortfarande hänger kvar i sina ursprungliga handsmidda gångjärn väl fästade i metertjocka granitstolpar. På stolparna vilar nu som förr den smidda valvbåge av järn där mittfältet tas upp av en förgylld solskiva med långa glänsande strålar.

Han stannar kvar någon minut framför grinden i stilla eftertanke över att så många olika livsöden fått komma till ro här innanför. Här inne på okänd plats vet han att Knut, en av hans bästa barndomsvänner, har fått sitt sista vilorum. Knut hade fått en hastig död bara tjugo år gammal i en Aorta-blödning, och genom de första årens familjekontakter fick Oskar då veta vad som så brutalt ändade Knuts liv. Han var ju ännu bara med ena foten inne i framtiden.

Knuts och Oskars vägar skildes i tonåren, då båda flyttade till andra delar av landet, hundratals mil från varandra. När Oskar nu av en tillfällighet råkar komma vägen förbi kyrkogården, ville han se om han möjligen kunde hitta Knuts grav. Försiktigt och ödmjukt öppnar han grinden och går den välkrattade grusgången fram mot kyrkan.

På ömse sidor står höga gravstenar omgärdade av grova kättingar eller järnstaket, och han blir genast lite betänksam.

- Inte kan väl Knut som kom från ett ganska påvert hem ha fått sin sista viloplats här, tänkte han!

Hans föräldrar skulle aldrig ha haft råd att köpa vare sej kättingar eller staket för att fjättra själen i sin sista flykt.

Han går ett par varv mellan gravarna i kvarteret och läser på inskriptionerna. Besviknen och tankfull måste han vända tillbaka ut genom den tunga grinden igen.

Då han tyst stängde grinden efter sej, lägger han märke till upptrampade spår i gräset längs stenmurens utsida. Det var inte många som gått där den sista tiden, det kunde han lätt se på det nertrampade gräset. Oskar hade minne av att den gamla ursprungliga kyrkogården låg i anslutning till den nya, och att fotspåren längs muren kanske kunde vara en genväg dit.

Hans hopp tändes på nytt och han beslöt följa spåren längs muren tills han kom fram till den gamla stenmur som omslöt den ursprungliga gravplatsen. Kanske fanns Knuts grav där inne?

En bit bort efter muren kom han fram till en liten oansenlig järngrind hängande på rostiga gångjärn direkt inkilade mellan stelnarna i muren, och han var framme vid en av ingångarna till den gamla kyrkogården. Ensam med tankar och känslor öppnar Oskar och går in för att se sej omkring bland rader av gamla gravstenar och enkla träkors.

Här var i alla fall platsen för alla som inte haft råd med kedjor och järnskrank kring sina gravstenar. Här, tänkte han, finns säkert också Knuts grav, det gällde bara att hitta den.

Rad efter rad söker han efter en sten eller ett kors med Knuts namn på. De flesta stenarna ligger som huvudkuddar djupt nersjunkna i marken och många av dem är helt eller delvis övervuxna. Här och där har någon planterat en blomma som ett livets segertecken, och han böjer sej ner och hoppas.

Genom lövverket på en av kyrkogårdens stora björkar lyser solstrålarna rakt ner på en liten tuva med lysande blå 'Förgät mig ej'.

Han var nära att trampa på den, men hinner hejda steget innan han krossar blombukettens lysande skönhet under sina fötter.

Oskar stannar i stum beundran inför den vackra bukett som vår Herre planterat framför hans fötter.

Han böjer sig ner för att betrakta blomman lite närmare och märker konturerna av en fyrkantig sten under grästuvan. Den anspråkslösa 'Förgät mig ej' bukettens manar honom att närmare undersöka den grav som vår Herre tydligen ensam vårdar!

Oskar gick några steg fram till muren för att söka efter en lämplig stenskarva. Med varsam hand frilägger han stenen, och får då fram tre nästan utplånade anonyma rader:

VÅR SON
KNUT
1919-1940

Hjärtat slog plötsligt dubbla slag inför det han såg och förstod att han äntligen nu hade funnit Knuts grav. Namn och årtal stämde. Men varför fick han bli så anonym?

Var han så förgäten under sitt korta liv, att han inte ens fick ha sitt efternamn med sej i döden?

Han undersökte nogsamt marken runt stenen för att se om föräldrarnas grav möjligen fanns strax intill eller bakom stenen och blomman?

Föräldrarnas troligen enkla träkors kunde säkert en gång ha stått där men med tiden skattat åt förgängelsen!

Besviken kunde han inte finna ett enda spår efter dem som kunde ge klarhet. Frågorna förblev obesvarade.

Medan han står lutad över stenen och den lilla blombuketten vid dess kant, kom han att tänka på ett bibelcitat han läst eller hört nån gång:

"Förgät inte änkans son, den faderlöse, och Förgät inte vad gott han har gjort."

Även om Knut inte hunnit uträtta något storverk under sitt korta liv, så kunde Oskar inte komma ifrån minnet av deras korta gemensamma barn- och ungdomsår och den gode kamrat Knut då hade varit.

Den anspråkslösa blombuketten vid stenens kant bär budskap om att Knut sedan länge vilat under glömskans kalla täcke.

Oskar reser sej för att lämna gravplatsen och tänker högt för sig själv:

- Om inte mina år och de många långa milen skilt oss åt, skulle vår Herre fått min hjälp att vårda ditt sista vilorum.

Oskar lämnade graven med den anspråkslösa plantan med 'Förgät mig ej' på plats intill den frilagda stenens kant. Han gjorde det i känslan av att han trots allt hade funnit en av pärlorna i armodets diadem.

© Göte Ingelman 2011

Bildmakare: Bo Hansson